

1927

G O S P O D A R

Št. 24

Zimsko gnojenje z apnom.

Večkrat opazimo pri naših kulturnih rastlinah, da nam vzlic gnojenju s hlevskim gnojem in morda tudi z umetnimi gnojili ne uspevajo tako, kakor smo pričakovali. Ne vemo si razlagati tega pojava, ki nastopi tudi tedaj, če smo zemljo drugače dobro obdelali. Posebno pogosto se to dogaja pri detelji in lucerni in naši kmetovalci zvrčajo tedaj krivdo bodisi na slabo seme ali pa slabe letine. Večkrat pa tudi pravijo: zemlja je opešala. In to je tudi glavni vzrok.

Kako pa opeša zemlja? Zemlja opeša, ker nima dovolj hranilnih snovi v zemlji, da bi zadostno prehranjevala rastline, ali pa nima tistih tvarin, ki razkrajajo in pripravljajo ta rastlinska hranila v zemlji, da jih korenine lahko uživajo. Največkrat pa je tista tvarina — a p n o, ki ga pomanjkuje v zemlji in je krivo njene nerodovitnosti. Apno je zelo važna prvina, brez katere ne morejo uspevati naše kulturne rastline.

Naloge apna v zemlji so mnogovrstne:

1. Apno je neobhodno potrebno rastlinsko hranilo;
2. apno vpliva na pretvarjanje rudinskih snovi v zemlji in jih pripravlja v užito rastlinsko hrano;
3. apno pospešuje razkrajanje živalskih in rastlinskih odpadkov in jih pretvarja v rastlinsko hrano;
4. apno razkisa kisle zemlje in jih zboljša, da na njih lahko uspevajo »sladke« rastline;
5. apno zboljša tudi sestavo rastlin, da bolj teknejo živini, kajti znano je, da je krma iz apnovega sveta sladka in zelo dobra;

6. apno rahlja zemljo, zato je posebno koristno na težkih tleh, ki se dajo po njem lažje obdelavati;

7. apno segreva zemljo in pospešuje delovanje zemeljskih bakterijev, ki imajo namen, da razkrajajo snovi in pripravljajo rastlinsko hrano.

Iz tega sledi, kako važno vlogo igra apno v naši kulturni zemlji, in samo čuditi se je, da ga naši kmetovalci tako malo upoštevajo. Pri nas je treba mnogo več apni njive in travnike, ker je naša zemlja vsled intenzivnega obdelovanja, saj dá večina njiv po dva pridelka na leto, že močno izmožgana in izčrpana. Ker smo leta in leta jemali pridelke iz naših njiv in travnikov, gnojili jih samo s hlevskim gnojem, ki ima malo apna, smo odvzeli zemlji že večidel te snovi. Posledica takega roparskega obdelovanja je pešanje rodovitnosti. Kako hvaležna je taka zemlja za vsak dodatek apna, se vidi že iz tega, kako bujno začnejo rastline poganjati tam, kjer smo gnojili s cestnim blatom, ki vsebuje precej apna, ali pa s Tomasovo žlindro, ki ga ima tudi dovolj ali pa z apnovim dušikom.

Kako pa spoznamo, da zemlji primanjkuje apna? Na njivah in travnikih, na ka-

terih raste kiselca ali poljska ivanjščica, ga gotovo ni veliko, kajti te rastline ga ne prenesejo. Priporoča se tudi poskusiti zemljo s solno kislino, ker tedaj zašumi, če je v njej mnogo apna; če ga je pa malo, se ne opazi uhajanje ogljikove kisline, ki se pri tem razvija.

Če zemlji primanjkuje apna, jo moramo poapniti. Katera so pa apnova gnojila? Najprej moramo povdariti, da je tisto apno gnojilo najbolje, ki se v bližini in poceni dobi. Že cestni prah ali cestno blato je kot apno gnojilo veliko vredno, seveda ga potrebujemo na oral do 15 voz; če je zemlja kislja, pa še več. Velika škoda se dela tam, kjer se pusti cestno blato neizrabljeno ali se zloži na travnike v celih kupih. Koliko bi vendar zaleglo, če bi ga bližnji poljedelci razvozili ali raztrosili po tistih zemljiščih, ki so revni na apnu.

Ugašeno apno je sicer najboljšo gnojilo, ima pa ta pogršek, da je nekoliko predrago. Živo apno se polagoma ugasi na ta način, da se pokrije z vlažno zemljo; pod njo razpade v prah in ga je nato lahko trositi. Posebno velik učinek ugašenega apna se opazi na zemlji, ki smo jo osušili in jo hočemo zboljšati, ker se kmalu zveže z zemeljskimi kisljinami in jih stopi.

Ker je pa živo apno nekoliko predrago, jemljemo kaj radi a p n e i p r a h, ki ga dobimo kot odpadke pri apnencah. Ta apneni prah je nastal pod vplivom zračne vlage iz odpadkov živega apna in je zato prav dobro apnovo gnojilo. Dobi se danes precej poceni iz večjih apnenc.

Trgovska pogodba z Avstrijo in naše kmetijstvo.

V soboto 26. novembra je Kmetijska družba za Slovenijo sklicala konferenco zastopnikov kmetijskih korporacij, združenih zvez, Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, klubov narodnih poslancev in obeh oblastnih odborov, na kateri je bilo določiti stališče, ki ga naj zagovarjajo kmetijski krogi Slovenije pri zadnjih trgovinskih pogajanjih z Avstrijo. Predsednik Kmetijske družbe g. Sanci je otvoril zborovanje in na kratko pojasnil namen te ankete. Sledili sta poročili tajnika inž. Laša in g. dr. Mohoriča, ki sta podrobno črtala zahteve avstrijske delegacije in pogubonosne posledice za kmetijstvo Slovenije, če bi se ji v tem ugodilo.

Avstrija zahteva zvišanje svoje uvozne carine za govejo živino in teleta od 5 na 15 zlatih kron za 100 kg; za prašiče od 40 do 110 kg težke (to so naši peršutarji, mesnati prašiči) od 9 na 27 zlatih kron, (špeharji so prosti); za konje težke pasme: od 100 na 200 zlatih kron za konje nad dve leti stare, od 50 na 100 zlatih kron za konje pod dve leti stare (žrebeta); za bučno olje od 5 na 30 zlatih kron (kar so z novelo že zvišali z 21. novembrom); za svinjino in govedino od 12 na

36 zlatih kron; za mesne klobase od 20 na 50 zlatih kron.

Te zahteve avstrijskih delegatov so tako težke, da naravnost ogrožajo obstoj kmetijstva Slovenije. To je bilo že itak hudo prizadeto po carinski noveli, s katero je Avstrija dvignila svojo uvožno carino na mleko in maslo tako visoko, da je moral izostati vsak naš izvoz. Posledico te odredbe občutimo še danes v krizi našega mlekarstva. Zvišanje uvozne carine na govedo in teleta pomenja, da ne bi mogli več izvažati naše najboljše živine in teleta, za katere smo dosegli najvišje cene. Za tako blago ne bi dobili več kupca ali pa samo po zelo nizki ceni.

Najhujši bi pa bil udarec pri prašičih. V letu 1926, je šlo skozi Maribor v Avstrijo 26.000 peršutnikov in samo 16.000 špeharjev. Peršutniki so šli samo iz Slovenije in nekoliko iz Hrvatskega Zagorja, špeharji pa iz ostalega dela Hrvatske. Z visoko uvožno carino bi bila torej prizadeta predvsem prašičereja, ki spada med redke panoge kmetijstva Slovenije, ki donša vsled izvoza še nekaj dohodkov. To bi bil za nas najhujši udarec.

Nadalje bi naša konjereja težke pasme, ki je že itak v krizi, popolnoma obnemogla, kajti še tisto malo število konj (v letu 1926. le 5270) bi nam ostalo doma. Število izvoženih žrebet je znašalo 80 odstotkov celokupnega števila konj. Naravno je, da se ne bi nikomur ve izplačalo pustiti saskočiti svojih mrzlokrvnih kobil, ker bi vedel, da ne bo mogel spraviti žrebeta v denar. — Tudi naša mesna industrija in obrt bi bila prizadeta vsled zvišanja carine na prašičje meso in mesne klobase. Naše oljarne za bučno olje bi morale kratkoma zatvoriti svoj obrat.

Zanimivo pri teh zahtevah Avstrijcev je to, da vse navedene točke zadevajo edino Slovenijo niti najmanj ne vojvodinskih ali srbskih bogatih pokrajin. Zato se bodo morali vsi naši merodajni činitelji z vsemi svojimi silami upreti tem za naše kmetijstvo naravnost usodnim zahtevam Avstrije in jih preprečiti.

Denar.

g Uradni tečaji za december 1927. Finančni ministar je za mesec december t. l. določil te-le uradne tečaje, po katerih se bodo računale inozemske valute: 1 angleški funt bo stal 276.70 Din, 1 turška lira 247.40 dinarja, 1 napoleon 219 Din, 1 ameriški dolar 56.75 Din, 1 kanadski dolar 56.40 Din, 1 holandski goldinar 22.90 Din, 1 švedska krona 15.28 Din, 1 danska krona 15.22 Din, 1 norveška krona 15.07 Din, 1 nemška marka 13.55 Din, 1 švicarski frank 15.95 Din, 1 madjarski penga 9.93 Din, 1 španska pezeta 9.63 Din, 1 avstrijski šiling 8.01 Din, 1 belgijski belg 7.90 Din, 1 poljski zlatnik 6.35 Din, 1 italijanska lira 3.08 Din, 1 francoski frank 2.23 Din, 1 čehoslovaška krona 1.68 Din, 1 grška dragma 0.75 Din, 1 bolgarski lev 0.41 dinarja, 1 rumunski lej 0.35 Din.

Gospodinje!

Ne samo za navadno perilo, ampak tudi za najfinjša tkanine uporabljajte le milo »GAZELA«.

Cene.

g **Ljubljanski trg.** Na ljubljanskem trgu so v minulem tednu veljale te-le cene: Meso in mast: govedina 9—19 Din, teletina 20 do 22,50 Din, svinjina 20—25 Din, mešana slanina 24 Din, mast 28 Din, gnuj 30—35 Din, koštrunje meso 13—14 Din, kozličje 20 Din, suhe kranjske klobase 50 Din za kilogram. **Perutnina:** piščanci 20—25 Din, kokoši 25 do 40 Din, petelini 25—30 Din, race 25—35 Din, nepitane gosi 70 Din, pitane 100 Din komad. **Divjačina:** divji zajci 40—60 Din, poljske jerebice 20 do 25 Din, gozdne 25 Din komad, srna 15—30 Din kg. **Mlečni proizvodi:** mleko 2,50—3 Din liter, sirovo maslo 40—44 Din, čajno 50—60 Din, kuhano 44 Din kg. **Jajca:** 1,50—2 Din komad. **Krma:** sladko seno 80 Din, polsladko 75 Din, kisló 60 Din, slama 50 Din za 100 kg.

g **Žitno tržišče.** Cene za žito so v splošnem stalne in se pri pšenici gibljejo okrog 300 Din za 100 kg na nakladalni postaji v Banatu, v Ljubljani pa od 340—350 Din pri vagoni dobavi. Koruza je precej čvrsta v ceni in se ponuja v Vojvodini po 200—225 Din, v Ljubljani pa od 240—272 Din za 100 kilogramov. Oves bački rešetan v Ljubljani 275 Din; ječmen bački v Novem Sadu po 245 do 250 Din, moka Og v Ljubljani po 495 Din. — Za ajdo, proso in fižol ni povpraševanja, ker za enkrat inozemstvo tega blaga ne potrebuje, domači konzum pa je že krit.

g **Cena sladkorja** pri nas pada, ker je večja trdka v Zagrebu začela konkurenčni boj z domačimi tvornicami sladkorja s tem, da je uvozila sladkor iz Češkoslovaške. Tako je v malo dneh padel sladkor v kockah od 15,05 Din na 13,30 in kristalni od 13,50 na 12,75 Din za kg. Pričakuje se nadaljni padec cen.

g **Tržišče z jajci.** Produkcija jajc v naši državi se je v zadnji dobi zelo zmanjšala in se le malo ponuja v nakup. Nakupne cene se gibljejo med 1,40—1,60 Din za komad. Na drobno se prodajajo v slovenskih mestih po 2 Din. Spričo pomanjkanja blaga ni skoraj skoraj nikakega izvoza. — Nekaj malega se izvažja v Trst, ki plačuje jugoslovansko blago po 790—800 lir za zaboj postavljen na mejo. Pri kupčiji na veliko se prodajajo po 58—60 centesimov kos. — Švicar plačuje naše blago v dobri kakovosti po 235 do 250 švicarskih francov za zaboj, to je za naše sveže blago; za poleti uložena jajca so pa cene nižje.

g **Vinsko tržišče.** Splošno mnenje vinogradnikov Štajerske in Dolenjske je, da je letnik 1927 prvovrsten, ki bo po svoji kakovosti skoraj dosegel letnik 1921. Spričo pičle letine in slabega gospodarskega položaja vinogradnikov je ta letnik že v pretežni množini razprodan. Vsaj pri malem posestniku se le malo kje še dobi kaj vina. Prodan je bil večinoma že kot mošt, ki je dosegel prav zadovoljive cene. Te so se gibale od 6 do 10 Din za liter; posebno izvrstno sortirano blago je doseglo celo 11 in 12 Din. Na Hrvaškem je bila tudi slaba letina, zato pa kakovost boljša, temu primerno so bile tudi cene nekoliko višje nego lani in sicer 4,50 do 6 Din liter. Banat je imel boljše letino. Cene so za 9 odstotno blago po 3,25 Din, za 10 odstotno 3,50 Din za 11 odstotno 4 Din; rdeče vino ima iste cene.

Živina.

Ljubljanski živalski sejem. Dogon živine na ta sejem je bil bolj slab, pa tudi kupčija mrtva, ker je manjkalo kupcev. Prignanih je bilo 162 konj, 11 žrebet, 49 volov, 18 telet, 45 krav in 99 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo 13 konj, 27 volov, 6 telet, 14 krav in 16 prašičkov za rejo. Cene so ostale neizpremenjene in so se plačevali: volj debeli 8,50 Din, poldebili 8 Din, vprežni 7 Din, krave klobasariče po 3,50 do 4 Din, debele krave po 5 do 6 Din, teleta po 12,50 Din za kg žive teže. Prašički mladi 5 do 6 tednov po 120 do 150 Din komad. Konji po kakovosti.

Mariborski živalski sejem 22. novembra. Prignanih je bilo 7 bikov, 9 konj, 99 volov, 353 krav in 5 telet, skupno 473 komadov. Povprečne cene za kg žive teže so bile: volj debeli 7,50 do 8,25 Din, poldebili 7 do 7,50 Din, klavne krave 6 do 7,50 Din, poldebele 5 do 5,50 Din, krave za klobasarje 4 do 5 Din, molzne in breje 5 do 6 Din, mlada živina 6 do 8 Din. Prodanih je bilo 203 komade, od teh za izvoz v Italijo 16, v Avstrijo pa 29 komadov. Mesne cene so naslednje: govedina 10 do 18 Din, teletina 17,50 do 22,50 Din, svinjsko meso sveže 17,50 do 20 Din kg. Kupčija srednja.

Prašičji sejem v Mariboru 25. novembra: Prignanih je bilo 174 prašičev, za katere pa je bilo primeroma malo kupcev. Cene so bile za komad: prašički 5 do 6 tednov stari 125 do 150 Din, 7 do 9 tednov 180 do 200 Din, 3 do 4 mesece 350 do 400 Din, 5 do 7 mesecev 450 do 480 Din, 8 do 10 mesecev 550 do 650 Din, 1 leto 1000 do 1200 Din, kg žive teže se je plačeval 10 do 11,50 Din, mrtve 15 do 17 Din. Prodanih je bilo 116 komadov.

Razno.

g **Sejem za kožuhovino v Ljubljani** se bo vršil 23. januarja 1928 v prostorih Ljubljanskega velesejma. Opozarjamo vse lovce, da divje kože najbolje prodajo na tem sejmu in naj jih ne oddajajo poprej raznim prekupcem. Lovska zadruga ima direktne zveze z domačimi in tujimi odjemalci, ki plačujejo za blago svetovne cene. Cela prireditelj je zasnovana širokopotezno in bo sejem na podlagi pridobljenih izkušenj letos še bolje uspel. Seveda pa mora biti zbranega mnogo blaga, ker samo tako je mogoče povabiti na nakup inozemce, ker se jim sicer potovanje ne izplača. Zato je dolžnost vsakega zavednega lovca, da pošlje vse kože na naslov »Divja koža«, Velesejem, Ljubljana, ker samo v slogi in medsebojni podpori je moč in izgled na uspeh. Pri tej priliki opozarjamo vse lovce, da dobro in pravilno posuše kože. Škoda bi bilo, če bi se vsled nepazljivega ravnanja skvarile, ker bo blago vsled zgodaj nastopivše zime sicer prav dobro. Ne sušite kož na peči, ampak na zraku! Koža se mora dobro očistiti in napeti. Dobro posušena koža je vredna še enkrat toliko kot slabo posušena iste kakovosti. Vsakdo, ki poveri v prodajo »Divji koži«, zamore takoj dobiti do 60% njih vrednosti kot predujem.

Oblastno vinsko razstavo in sejm v Ptuj bodo priredili tamošnji kmetijski krogi od 15. do 17. januarja 1928, da pokažejo izborno vinsko kapljico letošnjega pridelka. Pričakovati je, da bo udeležba razstavljalcev na tej prire-

ditvi še večja nego je bila zadnjič ter da bodo tudi kupci, posebno gostilničarji v lepem številu obiskali ta vinski sejm, na katerem bodo lahko krili svoje potrebe.

Vinsko razstavo in sejm v Ljutomeru priredijo merodajni činitelji v prvi polovici januarja 1928. Na tej hočejo pokazati, kako je izpadel letošnji pridelok ljutomerske vinske kapljice, ki je znana daleč po svetu. Razstavljeni bodo pa tudi starejši letniki različnih vrst iz ljutomerskih gor, tako da bo dana prilika za nakup različnih letnikov vina.

Občni zbori Kmetijske družbe za Slovenijo se bo vršil v sredo 28. decembra ob 11 do polodne v Mestnem domu v Ljubljani. Na dnevnem redu je: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1926; 3. družbeni obračun za 1926; 4. volitev novih članov odbora; 5. predlogi glavnega odbora; 6. predlogi podružnic. — Podružnice, ki še niso sklicale svojih občnih zborov, naj jih skličejo zadnji čas za nedeljo 18. decembra. Svoje občne zbere morajo objaviti v Kmetovalcu najkasneje 30. novembra.

Izredni občni zbor Hmeljarskega društva v Zalcu je preložen na poznejši čas, kar se bo pravočasno javilo društvenim članom. Prvotno je bil namreč sklican na 20. novembra, vsled pozneje nastalih ovir je bil pa preložen.

Poštninska prostost poljedelskih zadrug. Po obvestilu ministrstva za pošto se zadruga in ravnateljstva za poljedelski kredit v smislu točke 6 člena 41 zakona o kmetijskem kreditu oproščene poštnine za dopisovanje v medsebojnem prometu in v prometu s svojimi zadrugami ter z državnimi, samoupravnimi in občinskimi oblastmi. Niso pa oproščene poštnino za denarne pošiljke in za zavoje.

Protest proti ukinjenju kmetijsko-gozdarske visoke šole v Zagrebu. V zadnjem času se je razširila vest, da namerava vlada ukiniti kmetijsko-gozdarsko visoko šolo, ki je v obliki fakultete pridružena univerzi. Ta vest je povzročila precejšno vznemirjenje ne samo v hrvatski javnosti, ampak tudi v slovenskih gospodarskih krogih. Zato so najuglednejše kmetijske in gozdarske korporacije Hrvatske in Slovenije poslale pristojnim činiteljem utemeljen protest proti ukinjenju te veleučilne fakultete. Ta visoka poljedelska šola je plod šestdesetletnega razvoja hrvatskega kmetijskega in gozdarskega šolstva; ima številne že urejene znanstvene zavode za proučevanje kmetijskih in gozdarskih vprašanj in je sploh zavod v polnem razvoju, ki ima vse pogoje za obstanek. Vzlic temu mu črta ministrstvo leto za letom potrebne kredite, obenem pa ustanavlja z ogromnimi stroški v Zemunu pri Belgradu nov tak zavod, ki nima nič naprednejših pogojev za obstoj. Tako bodo najbrž tudi Hrvatje prišli ob svoj najvišji kmetijski zavod, ker niso v politikah edini in ne znajo v Belgradu z zadostnim pritiskom varovati svojih institucij.

Trgovec z mešanim blagom upravičen tržiti z lesom in živino. Okrajni gremij trgovcev v Celju je na svojo vlogo, da-li je trgovec z mešanim blagom upravičen tržiti z lesom, oziroma živino, ne da bi imel za to panogo poseben obrtni list, prejel od Trgovsko-obrtnice v Ljubljani sledeče pojasnilo: Trgovec z obrtnim listom za trgovino z mešanim blagom je že na podlagi tega obrtnega lista upravičen za izvrševanje trgovine z lesom in tudi z živino, ker je trgovec z mešanim blagom v smislu

odstavka § 38 obrtnega reda upravičen za trgovanje z vsemi predmeti, ki so dovoljeni v prostem prometu in za prodajo, katerih ni potrebno posebno dovoljenje (koncesija). Z obrtnim listom za trgovino z mešanim blagom si trgovec v smislu zakona zagotovi najširše prodajne polje in se na ta način tudi izogne morebitnim poznejšim očitkom obrtne oblasti radi prekoračenja obrtnih pravic.

Neplodna zemlja Dalmacije, ki bi lahko postala rodovitna. Dalmacija je pasivna dežela, ki mora sedaj uvažati ogromne množine žita in koruze za prehrano svojega prebivalstva. In vendar ima velike površine sveta, ki bi se dale tako zboljšati, da bi se na njih pridelalo dovolj krušnega žita za vso to pokrajino. Po podatkih Trgovske zbornice v Splitu ima Dalmacija 14.702 ha časovno poplavljen

površine, 15.295 ha pa se nahaja stalno pod vodo. Samo ob Neretvi je časovno poplavljenih 2400 ha, stalno pod vodo pa 14.200 ha; nadalje je na Sinjskem polju 3340 ha, ob Vrgorskem jezeru ter na Imotskem polju 1620 ha časovno pod vodo. Dalmacija, ki pridelava samo 30 do 70 odstotkov svoje potrebe žita, bi mogla celo izvažati precej žita, če bi se tu izvršile nujno potrebne melioracije.

Koliko plačuje Slovenija indirektnih davkov.

Gospodarska in socialna slika. — Napisal Fran Erjavec.

Koliko plačuje Slovenija na carinskih pristojbinah, je nemogoče dognati natančno, ceni pa se znesek danes na okroglo 150 milijonov dinarjev letno. Carinska politika naše države, ki je brez vsakega pravega sistema, se do zadnjega časa ni skoro prav nič ozirala na kmetiške potrebe. Z novim carinskim tarifom iz l. 1925. je bil zlasti hudo podražen uvoz ravno najvažnejših kmetijskih potrebščin, to je poljedelskih strojev, umetnih gnojil in tekstilnega blaga. L. 1927. je bila po prizadevanju SLS sicer odpravljena carina na uvoz plugov in umetnih gnojil, kar pomenja že znatno pomoč, vendar nosi naš kmet še vedno prav izdaten del zgoraj navedene vsote. Hudo breme za kmeta tvorijo tudi slabe trgovske pogodbe s sosednimi državami (za nas pride v poštev zlasti Avstrija), z mnogimi državami pa še sploh nimamo nobenih pogodb, kar kmetu seveda zapira izvozni trg zlasti za les, a občuti se tudi pri drugih pridelkih. Vsa naša dosedanja carinska politika pomenja torej za slovenskega kmeta le nova bremena, dočim se za ugodnosti, ki bi mu jih lahko donasala smotrena in uvidevna carinska politika, ni brigal nihče, čeprav je jasno, da moremo prilagoditi cene kmetijskih potrebščin cenam kmetijskih pridelkov le z uvidevno carinsko politiko.

Kako hudo breme pomenjajo za nas t a k s e, nam najlepše dokazuje dejstvo, da je bilo pobranih v Sloveniji l. 1925. skupaj Din 99.603.918-19, a l. 1926. celo Din 106.996.684-29.

Porazdeljene so bile takole:

Vrsta takse	v letu 1925		v letu 1926	
	Din	p	Din	p
I. Takse				
a) pravne pristojbine	19,365.593	29	28,413.375	95
b) dopolnilna prenosna taksa	74,388	90	1,621.865	77
c) pristojbine od družb	1,579.736	90	2,637.638	81
č) takse na vstopnice	3,873.042	73	3,648.992	45
d) razne takse	1,013.659	51	1,914.512	33
e) točilna taksa	8,654.915	—	8,264.155	—
f) efektivni davek	4.460	85	17.594	10
g) vozarska taksa	374.491	50	310.419	50
h) zamudne obresti	147.610	16	58.619	50
skupaj takse	35,087.908	29	46,887.172	79
II. Taksni material:				
a) kolki	58,350.924	70	53,494.420	50
b) menice	2,123.752	—	1,953.821	40
c) taksni papir z vtisnjenim kolkom	4,041.333	20	4,661.269	40
skupaj taksni material	64, 16.009	90	60,109.511	30
Skupaj takse in taksni material	99,603.918	19	106,996.684	29

Pri teh ogromnih dajatvah je v prav obilni meri soudeležen tudi naš kmet, najrevnejšim pa n. pr. visoke pravne pristojbine sploh zavirajo pot do pravice, kar je še posebno velika krivica.

Slično je z državno trošarino, katere je morala plačati leta 1925. Slovenija Din 130,558.767-79, a leta 1926. celo Din 139,099.707-91. Na posamezne predmete je bila porazdeljena takole:

Vrsta trošarine	v letu 1925		v letu 1926	
	Din	p	Din	p
sladkor	6 095	75	9.827	—
kava			49	—
kavnj nadomestek	405.842	75	415.139	54
riž	18	—	—	—
pivo	8,383.804	04	7,236.987	38
fina vina	258.414	87	206.567	69
naravna vina	10,869.361	87	11,896.375	67
žganje	2,505.110	48	1,593.255	40
likkerji, rum	680.344	10	15.218	51
alkohol	4,511.191	70	6,995.500	04
kontr. naklada za denaturiranje špirta	176.162	37	99.622	46
sveče	301.361	57	309.994	47
električne žarnice	736.171	—	1,456.954	85
plin	77.997	80	37.647	60
kalcijev karbid	2,002.170	—	1,793.245	50
kresla	22	50	438	—
bencin	40.568	—	29.864	—
oetna kislina			8.336	24
Skupaj . . .	30,954.849	60	32,103.023	62

Dejansko so pa te številke še znatno višje, če pomislimo, da se zatrošarini n. pr. sladkor že v tovarnah, kava, bencin in drugo pa že pri uvozu, kar pride potem do izraza pri ceni. Trošarina za sladkor dejansko torej ne znaša za Slovenijo le zgorajšnjih par tisočakov, temveč okroglo 30 milijonov dinarjev letno, in slično je tudi pri nekaterih drugih potrebščinah.

Med najhujše indirektno davke prištevamo končno še monopol, h katerim spadajo tobak, vžigalice, cigaretni papir, smodnik, petrolej in sol. Tudi glede teh nimamo podatkov, koliko znašajo za Slovenijo, cenimo jih pa nad 300 milijonov dinarjev letno, kar pomenja skoraj 300 dinarjev na vsako glavo. Da so monopoli prav občuten in ne le prostovoljni davek, nam najlepše dokazuje dejstvo, da plačujejo v Avstriji sol po 25 par za kilogram, dočim je pri nas po Din 3-50 in če pomislimo, da jo potrošimo v Sloveniji za okroglo sedem milijonov dinarjev letno. Slično je tudi s petrolejem in vžigalicami, kar vse spada v redne kmetove potrebščine, dočim je pa davek pri tobaku še vse znatnejši, čeprav ga prištevamo k prostovoljnemu.

Ze iz dosedanjih navedb je razvidna silna davčna preobremenitev našega kmeta, a pri tem še vedno niso upoštevane velike in občutne samoupravne davščine, užitnine po nekaterih mestih, ki jih vsaj posredno čuti tudi kmet.

Pravo gospodinjstvo milo

je naše milo »GAZELA«. Zakaj? Zato, ker je sestavljeno iz tiskanih snovi, ki ne kvarijo perila, ampak ga res temeljito čistijo in belijo.

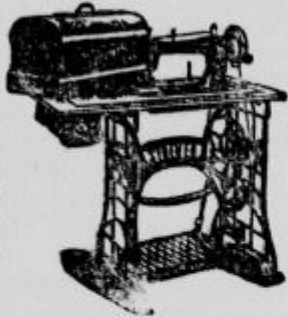
Deteljno seme

kupujemo po najvišji ceni. — SEVER & KOMP., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5-9081

Policijski komisar: »Ako niste bili v parku, kako pa vas je mogel policaj videti, da ste se skrivali za drevo?« Obtoženec: »Zato, ker drevo ni bilo dosti debelo.«

Lovske puške

Robert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribolov, kupiš pri: **F. K. KAISER**, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 8972

Najpopolnejši STOEWER šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg. ul. 6/1.
Brezplačen posk.
15 letno jamstvo.

Bolniški strežnik

trezen in z dobrimi spričevali, kateri ima veselje do svojega poklica, se išče. — Ponudbe na: **Bolnica v Koprivnici, Hrvatsko.**

Na cenejše in najboljše kupite

razno blago katerega uvažam iz raznih čeških in angleških tovarn za moške površne in ženske plušče, kakor tudi vsakovrstno sukno za obleke. Isto imam veliko zalogo raznovrstnega parhenta, katerega prodajam izpod nabavne cene.

Se priporočam cenjenemu občinstvu

ANTON SAVNIK, Škofjaloka.

Pozor ženini in neveste! MODROCE

peresnice, posteljne mreže, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN, tapetnik, Ljubljana

— Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Klobučar Josip Pok nast. **Mirko Bogataj**, Ljubljana, Stari trg št. 14.

Velika zaloga klobukov različnih najnovejših oblik in v vseh barvah. Zaloge čevljev iz klobučevine za ženske in moške. Surovina se popravlja. Lastna delavnica. Cene zmerno. Solidna postržba.

Kajenje je strup!

Vsakdo se more igrati odvaditi zdravju tako škodljivega kajenja z dr. Raseherja Patseb-tabletami. 1 omet 30 Din in poštovina. eno ozdravljenje 5 ometov 145 Din franko razpošilja tvrdka „Aurora“, Sremska Kamenica št. 7. Dobiva se tudi skoro po vseh lekarnah in drogerijah.

IZJAVA. Podpisani Pavel Ferlic, posestnik v obdobju in žaljivke, katere sem izrekel dne 19. novembra 1927 o Jožefu Kušarju, posestniku v Dragi, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnjega kazenskega postopanja. — Draga, dne 24. novembra 1927. **Pavel Ferlic.**

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače živali je brezčumno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebilitve in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Prvovrstna inozemska tvrdka kupi večje količine

smrekovega rezanega lesa

dolž. 4 m, običajna deb. širina I. II. III. franko Sušak, ter ca. 200.000 kom. hrastovih železn. pragov 260×25×14 cm, franko Postumia. Dobava takoj ali sukcesivno do konca I. 1928. Detaljne, obvezne ponudbe na: »F. M., Ljubljana«, kavarna »Slon«.

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom
naj pride ali piše

po sukno ali kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanele, kambrik, rute, odeje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. Miklauc „Pri Školu“

Ljubljana, Lingarjeva ulica
(v lastnih prostorih).

Obstoj tvrdke blizu 60 let.

Iz tiskarne. Radi pomanjkanja prostora je moralo več smrtnih slučajev izostati ter pridejo prihodnji teden na vrsto.

Dolžnost vsakogar je,

preden si nabavi zivsko manufakturno blago, da obišče manufakturno trgovino

Josip Šlibar — Ljubljana

Stari trg št. 21 (poleg Zalaznika).

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajučev in narobe.

Mo'arskega vajenca

zdravega krepkega poštenih starišev, hrana in stanovanje v hiši, sprejem. Nastop takoj po novem letu. Naslov pove uprava lista pod št. 9443.

Krepkega vajenca

za kovaško obrt sprejem takoj. — Franc Flažman, podkovski, vozni in orodni kovač, Mengeš.

Na prodaj imam 3 ve-

like krave, 2 s teleti, ena že oletena, križanke, Simendolskega plemena. Josip Lenaršič, Verd, Vrhnika.

Čevljarskega vajenca

spreme takoj Franc Košak čevljar, Domžale. Hrana in stanovanje v hiši.

Vajenca za krojsko

obrt sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Jarc, Ljubljana, Semeniška ul. 4.

Vajenca poštenih starišev s prim.

šolsko izobrazbo sprejem takoj. Ant. Mulej, čevljarstvo. — Babno, p. Celje.

Pletilje izurjene za

nogavice in učenke sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo lista pod Pletilja 1.

Oslabljene živali vzbujajo sumnjo, da so

metljave.

Naročite živinozdravniku, da preišče govno in ako je živina okužena z metilji, jo bodete popolnoma zanesljivo izlečili z

„DISTOL-om“

Male kapsule za ovce z napisom v cirilici

ДИСТОЛ

Velike kapsule za govedo z latinskim napisom

DISTOL

Izdeluje se Distol pod stalno kontrolo klinike za govedo veterinar. fakultete vseučilišča v Zagrebu (Prof. RAJČEVIĆ).

Varujte se pred ponaredbami in nadomestnimi izdelki!

Navodila in brezplačno preiskovanje govna izvrši

„KAŠTEL“ tvornica kemijsko farmaceutskih proizvoda d. d.

KARLOVAČ.

ZGLASITE SE ZARADI
BLAGA ZA OBLEKE
IN PLAŠČE PRI
R. MIKLAUC
LJUBLJANA